

**Axiál Chem Vegyesipari Kereskedelmi Kft. 3792 Sajóbábony, Gyártelep 024/73 hrsz.**

**Axiál Chem Vegyesipari Kereskedelmi Kft. telephelye és környezet előzetes ökológiai vizsgálata**

2017



Készítette: Mercsák József László igazságügyi szakértő  
Szakterülete: élővilág-védelem, tájvédelem  
Nyilvántartási szám: 008732  
élővilág-védelem, természetvédelem szakértő  
Engedély száma: Sz-066/2012  
Nyilvántartási kód: 4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet

## **Tartalom**

1. Az érintett terület bemutatása.....	3
2. Az érintett terület természeti állapota.....	4
3. Az érintett terület állatvilága.....	6
4. A helyszíni vizsgálat összefoglalása .....	7
5. Felhasznált irodalom .....	7
6. Fényképmelléklet.....	8
7. Egyéb melléklet.....	9

## **Axiál Chem Vegyesipari Kereskedelmi Kft. telephelye és környezet előzetes ökológiai vizsgálata**

### **1. Az érintett terület bemutatása**

**Bemutató:** Sajóbábony, város az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Miskolci járásban, a Bábony-patak két partján. Ipari település, de mellette jelentős a mezőgazdasági termelés is. Teljes infrastruktúrával rendelkezik.

Lakossága: 2.786 fő (2015.01.01.), területe: 14,43 km<sup>2</sup>. A település tengerszint feletti magassága: 130-150 m.

**Földrajzi elhelyezkedés:** Sajóbábony az Északi-középhegység nagytájában, a Bükk középtájában, az Északi-bükki dombvidék kistájában helyezkedik el. Alapkőzete harmadkori és idősebb üledéken képződött fizikai talajfésülés a vályog, genetikai talajtípusa az agyagbemosódásos barna erdőtalaj. Talaja kémhatása és mésztartalma: erősen savanyú, szervesanyag tartalma: 50-100 t/ha, termőréteg vastagsága: 100 cm fölötti, a talajok vízgazdálkodása: közepes víznyelésű és vízvezető képességű, nagy víztároló-képességű, jó víztartó talajok.

#### **Klíma adatok:**

Évi napsütéses órák száma: 1.900 óra

Évi felhőzet: 55% borultság

Derült napok száma: 70 nap

Borult napok száma: 120 nap

Ködös napok száma: 40 nap

Évi középhőmérséklet: 9,0 C°

Fagyos napok száma: 110 nap

Átlagos évi legmagasabb hőmérséklet: 34,0 C°

Átlagos évi legalacsonyabb hőmérséklet: - 19,0 C°

Évi párányomás: 7,4 mm

14 órás légnedvesség évi átlaga: 62%

Évi csapadékmennyiség: 600 mm

Havas napok száma: 25 nap

Szélirány évi gyakorisága (Függő állomás adatai): ÉK-DNy-É-DK-D-K-ÉNy-Ny.

Évi tengerszint fölötti légnyomás: 1016,7 hPa

#### **Az üzem területe és környezete**

A terület több mint hetven éve ipari terület, használati módja belátható időn belül változatlan marad, talaja az építés idején történt tereprendezés következtében, különböző vastagságú feltöltés ami le van betonozva, aszfaltozva. A bolygatás és betonozás következtében a növényzet megtelepedése erősen korlátozott. A növényzet és magasabb rendű állatközösségek (*madarak, emlősök, hüllők, rovarok, stb.*) kialakulása, megtelepedése, szaporodása, táplálkozása az ipari környezetben is, igaz korlátozott faj és egyedszámban, de jelen van. A táj teljesen átalakított és a tájképben változás nem várható. A gyártelepet az álcázás érdekében középhegységi cseres-tölgyesekbe (*Quercetum petraeae-cerris* Soó 1963) telepítették, még ma is jellemzi az egész gyártelepet és tágabb környezetét.

A jellemző növénytakasulások, mivel az üzem területén szinte minden le van betonozva, vagy aszfaltozva, csak az útszéli gyomnövényzet (*Artemisletea vulgaris* Lehm. & al. In R.Tx. 1950) tudott megtelepedni. Az Axiál Chem Vegyesipari Kereskedelmi Kft. területe nem esik termé-

szetvédelmi oltalom alá, nem része a Natura 2000 és a Nemzeti Ökológiai Hálózatnak. A vizsgált terület tengerszint feletti magassága: 180-196 m.

## **2. Az érintett terület természeti állapota**

### **Növényvilág**

#### **Flóratartomány**

A terület a Pannóniai flóratartományba (*Pannonicum*) tartozik.

#### **Flóravidék**

A magyar Középhegység - *Ősmátra* - flóravidéke (*Matricum*).

#### **Flórajárás**

Bükk-hegység (*Borsodense*) flórajárás része.

### **Vegetáció jellemzése**

Az üzem területe épített ipari környezet és ennek következtében, a területen a vegetáció teljesen átalakított, az eredeti már alig, vagy csak nyomokban található meg.

### **A területen belül található társulások és a társulásokat jellemző növényfajok ismertetése**

#### ***1. Útszéli gyomnövényzet (Artemisletea vulgaris Lehm. & al. In R.Tx. 1950)***

Ezen belül:

Mezei aszatos (*Cirsietum lenceolati-arvensis Morariu 1943*)

#### **Jellemző növényei:**

Uralkodik a közönséges tarackbúza (*Agropyros repens*), a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), a fekete peszterce (*Ballota nigra ssp. nigra*), a bürök (*Conium maculatum*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*) és a pitypang (*Taraxacum officinalis*).

**(TVK – Természetvédelmi kategóriák /Simon 1988/, SzMT – Szociális Magatartás Típusok /Borhidi 1993/ feltüntetésével)**

Nr.	Latin név	Magyar név	TVK	SzMT
1,	Acer campestre L.	mezei juhar	K	G
2,	Acer platanoides L.	korai juhar	K	G
3,	Acer pseudoplatanus L.	hegyi juhar	K	S
4,	Acer tataricum L.	tatárjuhar	K	S
5,	Ailanthus altissima (Mill.)	bálványfa	G	AC
6,	Ambrosia artemisiifolia L.	parlagfű	GY	AC
7,	Arctium lappa L.	közönséges bojtorján	GY	W
8,	Artemisia vulgaris L.	fekete üröm	GY	W
9,	Asclepias syriaca L.	selyemkóró	GY	AC
10,	Ballota nigra L.	fekete peszterce	GY	W

11,	<i>Calystegia sepium</i> (L.) R. Br.	sövényszulák	K	DT
12,	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) MEDIC.	pásztortáska	GY	W
13,	<i>Cerasus avium</i> ssp. <i>avium</i> (L.) Mönch	vadcseresznye	K	G
14,	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	közönséges aszat	GY	W
15,	<i>Clematis vitalba</i> L.	erdei iszalag	K	DT
16,	<i>Conium maculatum</i> L.	bürök	GY	SR
17,	<i>Cornus sanguinea</i> L.	veresgyűrű som	K	G
18,	<i>Crataegus monogina</i> L.	egybibés galagonya	K	G
19,	<i>Dactylis glomerata</i> L.	csumós ebír	TZ	DT
20,	<i>Daucus carota</i> L.	murok	TZ	DT
21,	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	erdei pajzika	K	G
22,	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) P. B.	közönséges kakaslábfű	GY	DT
23,	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	sédkender	TZ	DT
24,	<i>Galium glaucum</i> L.	szürke galaj	K	G
25,	<i>Glechoma hederacea</i> L.	kerek repkény	K	DT
26,	<i>Heracleum sphondylium</i> L.	medvetalp	K	G
27,	<i>Humulus lupulus</i> L.	felfutó komló	TZ	DT
28,	<i>Lactuca serriola</i> L.	keszeg saláta	GY	W
29,	<i>Lolium perenne</i> L.	angolperje	GY	DT
30,	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	orvosi somkóró	TZ	W
31,	<i>Phytolacca americana</i> L.	alkörmös	G	A
32,	<i>Plantago major</i> L.	nagy útifű	GY	W
33,	<i>Poa pratensis</i> L.	réti perje	K	G
34,	<i>Polygonum aviculare</i> L.	madárkeserűfű	K	G
35,	<i>Populus</i> ssp.	nemesnyár	G	I
36,	<i>Populus canescens</i> L.	szürke nyár	E	C
37,	<i>Populus tremul</i> L.	rezgő nyár	TZ	G
38,	<i>Quercus cerris</i> L.	cser	E	C
39,	<i>Quercus petraea</i> (Mattuschka) Lieblein	kocsánytalan tölgy	E	C
40,	<i>Robinia pseudo-acacia</i> L.	akác	GY	AC
41,	<i>Rosa canina</i> L.	gyepürózsa	TZ	DT
42,	<i>Rubus fruticosus</i> L.	erdei szeder	TZ	DT
43,	<i>Sambucus ebulus</i> L.	földi bodza	GY	W
44,	<i>Sambucus nigra</i> L.	fekete bodza	GY	DT
45,	<i>Salix alba</i> L.	fehér fűz	E	C
46,	<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill	szúrós csorbóka	GY	W
47,	<i>Stenactis annua</i> subs. <i>strigosa</i> (Mühl.) Soó	ligeti seprence	TZ	W
48,	<i>Symphytum officinale</i> L.	fekete nádálytő	K	G
49,	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wiggins	pongolya pitypang	GY	RC
50,	<i>Tilia cordata</i> Mill.	kislevelű hárs	K	G
51,	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	nagylevelű hárs	K	C
52,	<i>Tussilago farfara</i> L.	martilapu	TZ	DT
53,	<i>Urtica dioica</i> L.	nagy csalán	TZ	DT

### Természetvédelmi Érték Kategóriák (TVK)

<b>I. Természetes állapotokra utaló</b>	
unikális fajok	U

fokozottan védett fajok	KV
védtett fajok	V
társulásalkotó fajok	E
kísérő fajok	K
pionír fajok	TP
<b>II. Degradációra utaló</b>	
zavarástűrő fajok	TZ
adventív fajok	A
gazdasági növények	G
gyomfajok	GY

### Vegetáció értékelése természetvédelmi kategóriák alapján

<b>I. Természetes állapotokra utaló</b>	<b>TVK</b>	<b>Fajszám</b>	<b>%</b>
unikális fajok	U	0	0%
fokozottan védett fajok	KV	0	0%
védtett fajok	V	0	0%
társulásalkotó fajok	E	4	5,0%
kísérő fajok	K	18	33,0%
pionír fajok	TP	0	0%
<b>II. Degradációra utaló</b>			
zavarástűrő fajok	TZ	11	22,0%
adventív fajok	A	0	0%
gazdasági fajok	G	3	6,0%
gyomfajok	GY	17	34,0%
<b>Összesen:</b>		<b>53 faj</b>	<b>100%</b>

A táblázatban érintett növényfajok közül a természetes állapotokra utaló fajok közül dominánsak a kísérő (33,0%), majd a társulásalkotó (5,0%) fajok.

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (34,0%) majd a zavarástűrő fajok (22,0%) és a gazdasági fajok (6,0%) követik.

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, pionír, adventív faj!

### **3. Az érintett terület állatvilága**

A vizsgálat időpontjában a madárfajok szaporodása (*költése*) befejezés előtt áll, sok a fiatal egyed és az etető adult példány. Mivel a terület ipari (*épített*) környezetben helyezkedik el, a munkavégzés folyamatos, az állatfajok száma szegény.

#### **TÖRZS: GERINCESEK (VERTEBRATA) OSZTÁLY: MADARAK (AVES)**

#### **REND: VERÉBALAKÚAK (PASSERIFORMES)**

##### **Család: Varjúfélék (Corvidae)**

Szarka - *Pica pica*

nem védett

##### **Család: Varjúfélék (Corvidae)**

Szajkó - *Garrulus glandarius*

nem védett

Család: Rigófélék (*Turdidae*)

Házi rozsdafarkú - *Phoenicurus ochruros* védett

Család: Seregélyfélék (*Sturnidae*)

Seregély - *Sturnus vulgaris* nem védett

Család: Verébfélék (*Passeridae*)

Házi veréb - *Passer domesticus* nem védett

**OSZTÁLY: EMLŐSÖK (*MAMMALIA*)**

REND: RÁGCSÁLÓK - (*RODENTIA*)

Család: Egérfélék (*Muridae*)

Alcsalád: Pocokformák (*Arvicolinae*)

Mezei pocok – *Microtus arvalis* nem védett

Alcsalád: Egérformák (*Murinae*)

Házi egér – *Mus musculus* nem védett

**4. A helyszíni vizsgálat összefoglalása**

A terület több mint hetven éve ipari terület, használati módja belátható időn belül változatlan marad, talaja az építés idején történt tereprendezés következtében, különböző vastagságú feltöltés ami le van betonozva, aszfaltozva. A bolygatás és betonozás következtében a növényzet megtelepedése erősen korlátozott. A növényzet és magasabb rendű állatközösségek (*madarak, emlősök, hüllők, rovarok, stb.*) kialakulása, megtelepedése, szaporodása, táplálkozása az ipari környezetben is, igaz korlátozott faj és egyedszámban, de jelen van. A táj teljesen átalakított és a tájképben változás nem várható. A gyártelepet az álcázás érdekében középhegységi cseres-tölgyesekbe (*Quercetum petraeae-cerris* Soó 1963) telepítették, még ma is jellemzi az egész gyártelepet és tágabb környezetét.

A jellemző növénytársulások, mivel az üzem területén szinte minden le van betonozva, vagy aszfaltozva, csak az útszéli gyomnövényzet (*Artemisletea vulgaris* Lehm. & al. In R.Tx. 1950) tudott megtelepedni. Az Axiál Chem Vegyesipari Kereskedelmi Kft. területe nem esik természetvédelmi oltalom alá, nem része a Natura 2000 és a Nemzeti Ökológiai Hálózatnak. A vizsgált terület tengerszint feletti magassága: 180-196 m.

Az érintett növényfajok közül a természetes állapotokra utaló fajok közül dominánsak a kísértő (33,0%), majd a társulásalkotó (5,0%) fajok.

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (34,0%) majd a zavarástűrő fajok (22,0%) és a gazdasági fajok (6,0%) követik.

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, pionír, adventív faj.

A vizsgálat időpontjában a madárfajok szaporodása (*költése*) befejezés előtt áll, sok a fiatal egyed és az etető adult példány. Mivel a terület ipari (*épített*) környezetben helyezkedik el, a munkavégzés folyamatos, az állatfajok száma szegény.

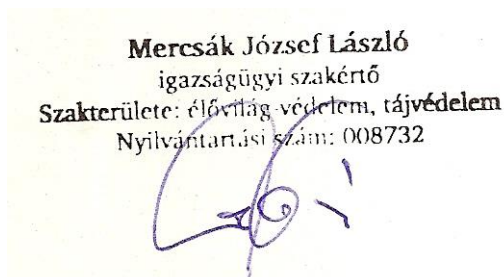
**5. Felhasznált irodalom**

**Dr. Keve András.:** Magyarország madarainak névjegyzéke Nomenclator avium hungarica. Madártani Intézet kiadványa. Budapest 1960

**Borhidi Attila és Sántha Antal.:** Vörös Könyv Magyarország növénytársulásairól I – II. kötet. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó Budapest, 1999

**Internet.:** Természetvédelmi Információs Rendszer Közösségszolgálati Modul

**Simon Tibor.:** A magyarországi edényes flóra határozója Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest 1992



Tarcal, 2017.07.25.

Mercsák József László  
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő  
Engedély: Sz-066/2012

## 6. Fényképmelléklet



1. ábra: Fiatal fás vegetáció



2. ábra: Fás és lágyszárú növényzet



3. ábra: Dús gyomvegetáció a telepen



4. ábra: Idősebb erdőállomány



## 7. Egyéb melléklet



### ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG



Iktatószám: 14/7516-3/2012.  
Ügyintéző: dr. Gerecz Nóra  
Szakmai ügyintézők: Kellner Szilárd  
Hévízi Gergely

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése  
Nyilvántartási szám: SZ-066/2012.

## HATÁROZAT

**Mercsák József László** (lakik: 3915 Tarcál, Klapka u. 14.) kérelmezőt, aki

**született:** Miskolc, 1949.05.14.;

**anyja neve:** Mercsék Margit;

**diploma (oklevél) kiállítója, száma, kelte:**

Nyíregyházi Főiskola (a GATE Mezőgazdasági Főiskolai Karának jogutód intézménye);  
L.210/2001.; 2001. június 23.

**szakképzettsége:**

agrármérnök

**SZTV**      **Élővilágvédelem**  
**SZTjV**    **Tájvédelem**

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2013. február „ 11 ”

Tolnai Jánosné Dr.  
főigazgató megbízásából

Kavaleczné dr. Komolai Edina  
mb. főosztályvezető

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefón: 224-9100 Fax: 224-9162	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.hu
---	----------------------------	--

## Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott

név: **Mercsák József László egyéni vállalkozó**

lakcím: **3915 Tarcál, Klapka utca 14.**

születési hely, idő: **Miskolc, 1949 május 14**

anyja neve: **Mercsák Margit**

személyigazolvány szám: **229129RA**

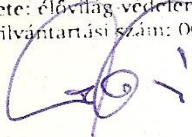
szakértői engedély száma: **Sz-066/2012 élővilágvédelem, tájvédelem szakterület**

igazságügyi szakértői engedély száma: **008732 élővilág-védelem, tájvédelem szakterület**

nyilvántartási kód: **4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet**

A dokumentációban szereplő megállapításokat a hatályos jogszabályok, szabványok, környezet- és természetvédelmi, tájvédelmi, erdővédelmi követelmények szem előtt tartásával tettem meg, támaszkodva a szakirodalomra, eddigi tanulmányaimra, tapasztalataimra. A dokumentációba foglalt adatok, megállapítások valóságáért a felelősséget vállalom, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dokumentumok tartalma megfelel a valóságnak.

Mercsák József László  
igazságügyi szakértő  
Szakterülete: élővilág-védelem, tájvédelem  
Nyilvántartási szám: 008732



Tarcál, 2017.07.25.

Mercsák József László